

การสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ จังหวัดสงขลา*

COMMUNICATION OF LOCAL DEVELOPMENT VISION OF KHLONG NGAE SUBDISTRICT MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE

สุวัฒน์ เลิศจิตต์ธรรม¹, วิทยาธร ท่อแก้ว² และ กานต์ บุญศิริ³

Suwat Lertjitttham¹, Wittayatorn Tokeaw² and Karn Boonsiri³

¹⁻³สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

¹⁻³ Department of Communication Arts Sukhothai Thammathirat Open University, Thailand

Corresponding Author's Email: lertjittthamsuwat@gmail.com

วันที่รับบทความ : 8 มิถุนายน 2569; วันที่แก้ไขบทความ 24 มิถุนายน 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 26 มิถุนายน 2569

Received 8 June 2026; Revised 24 June 2026; Accepted 26 June 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น 2) วิธีการออกแบบสารในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น และ 3) การใช้สื่อในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพมุ่งศึกษาผู้ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องโดยตรงในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 31 คน จาก 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารจากฝ่ายการเมือง 2) สมาชิกสภาเทศบาล 3) ผู้บริหารฝ่ายข้าราชการประจำ 4) กลุ่มคณะกรรมการชุมชน 5) ประชาชน และ 6) นักวิชาการสื่อสาร/นักวางแผนกลยุทธ์การสื่อสาร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่ง

Citation:

* สุวัฒน์ เลิศจิตต์ธรรม, วิทยาธร ท่อแก้ว และ กานต์ บุญศิริ. (2569). การสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ จังหวัดสงขลา. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 4(4), 946-961.

Suwat Lertjitttham, Wittayatorn Tokeaw and Karn Boonsiri. (2026). Communication Of Local Development Vision Of Khlong Ngae Subdistrict Municipality, Songkhla Province.

Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(4), 946-961.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

โครงสร้าง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์รายบุคคล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เชิงประเด็น

ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น เริ่มจากการวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพตำบล ร่วมกับการวิเคราะห์เชิงลึกด้วย SWOT Analysis สังเคราะห์ศักยภาพ อัตลักษณ์ ปัญหาและความต้องการเป็นวิสัยทัศน์ “คลองแ่งน่ายู่ คู่การศึกษา ประชาชนเข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวดี วิถีพอเพียง” 2) วิธีการออกแบบสาร โดยกำหนด “ข้อความหลัก” 5 ช่วงคำที่เชื่อมโยงกับมิติคุณภาพชีวิต การศึกษา ทนทางสังคม เศรษฐกิจฐานราก และคุณค่าเชิงพอเพียง ตามมาตรฐานการใช้คำและวลี ให้มีความหมายชัดเจน กระชับ จำง่าย สามารถแปลงไปสู่ยุทธศาสตร์และโครงการปฏิบัติได้จริง และ 3) การใช้สื่อ มีการบูรณาการการใช้ทั้งสื่อดั้งเดิม เช่น การประชุมชี้แจง เวทีประชาคม สื่อบุคคล เสี่ยงตามสาย ร่วมกับสื่อใหม่ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ OA เพื่อแปลงวิสัยทัศน์ให้กลายเป็นภาพอนาคตร่วมที่ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของและพร้อมมีส่วนร่วมขับเคลื่อนร่วมกับเทศบาลอย่างแท้จริง

คำสำคัญ: การสื่อสารวิสัยทัศน์, กระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์, วิธีการออกแบบสาร, การใช้สื่อ, การพัฒนาตำบลคลองแ่ง

Abstract

This research aims to study 1) Process of formulating the local development vision 2) Methods of message design used in communicating the local development vision and 3) Media utilization in communicating the local development vision of Khlong Ngae Subdistrict Municipality. This research employed a qualitative research methodology, focusing on individuals playing key roles in communication of local development vision of Khlong Ngae Subdistrict Municipality. A purposive sampling method was used to select 31 participants from six groups: 1) political executives 2) municipal council members 3) senior permanent officials 4) community committee members 5) community representatives and 6) communication scholars and strategic communication planners. The research instrument was a semi - structured in-depth interview.

Data were collected through individual interviews and analyzed using thematic analysis.

The research findings revealed that 1) Vision formulation process beginning with an analysis of the subdistrict's potential based on demographic, economic, social, educational, natural resource, and infrastructure data, combined with a SWOT analysis. The synthesis of local potential, identity, problems, and community needs resulted in the official vision: "Livable Khlong Ngae, a Community of Education, Strong Citizens, Quality Tourism Destination, and a Sufficiency-Based Way of Life,". 2) Message design, synthesis of five core messages reflecting quality of life, education, social capital, grassroots economy, and the philosophy of sufficiency. Each message was strategically interpreted, and common standards for wording were established across the organization to ensure clarity, simplicity, memorability, alignment with local identity, and practical applicability to development strategies and projects 3) Media utilization, the municipality systematically integrated traditional and new media. Public meetings and brainstorming forums enhanced deep understanding and participation Key community leaders served as message transmitters and interpreters within village contexts. Community broadcasting ensured continuous outreach to non-digital groups,

Keywords: Vision Communication, Vision Formulation Process, Message Design, Media Utilization, Khlong Ngae Subdistrict Development

บทนำ

การสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาเทศบาลตำบลเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยสร้างภาพลักษณ์ อัตลักษณ์ และทิศทางการพัฒนาของพื้นที่อย่างมีเอกลักษณ์และยั่งยืน เพราะ "วิสัยทัศน์" คือเข็มทิศของการบริหารท้องถิ่น ส่วน "การสื่อสาร" คือพลังที่ทำให้วิสัยทัศน์นั้นถูกเข้าใจและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติได้จริง การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ประชาชนรับรู้เป้าหมายของการพัฒนา มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน

ของพื้นที่ (sense of ownership) ในมิติการบริหารท้องถิ่น การสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนยังมีบทบาทในการสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้นำเทศบาล ทำให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคมเห็นภาพเดียวกันของอนาคตที่เทศบาลมุ่งสร้าง ซึ่งจะนำไปสู่การสนับสนุนเชิงนโยบายและการมีส่วนร่วมทางสังคมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การสื่อสารวิสัยทัศน์ยังเป็นเครื่องมือสร้าง “แบรนด์ท้องถิ่น” (Local Brand Identity) ที่สะท้อนอัตลักษณ์ จุดเด่น และศักยภาพเฉพาะของพื้นที่ เช่น เมืองเกษตรอัจฉริยะ เมืองท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หรือเมืองสิ่งแวดล้อมยั่งยืน ซึ่งการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาเทศบาลตำบลไม่ได้เป็นเพียงการบอกเล่าทิศทาง แต่เป็นกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วม ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในท้องถิ่น อันนำไปสู่การสร้างตราสินค้าทาง พื้นที่ (Place Branding) ที่มั่นคงและสร้างคุณค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมให้กับชุมชนท้องถิ่น

สำหรับเทศบาลตำบลคลองแวง จังหวัดสงขลา การสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาของเทศบาลเพื่อขับเคลื่อนเมืองอย่างมีส่วนร่วมไปสู่เป้าหมายอย่างมีอัตลักษณ์ พบเป็นประเด็นปัญหาสำคัญที่สะท้อนถึงความท้าทายในการแปลง “วิสัยทัศน์” ให้เป็น “พลังการขับเคลื่อนร่วม” ของคนในชุมชน ปัญหาประการแรกคือ การถ่ายทอดสารวิสัยทัศน์ที่ไม่ชัดเจน กล่าวคือ แม้ว่าวิสัยทัศน์ “คลองแวงน่าอยู่ คุณการศึกษา ประชาชนเข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวดี วิถีพอเพียง” จะมีความหมายเชิงพัฒนา แต่การสื่อสารต่อประชาชนกลับยังไม่สามารถทำให้เข้าใจตรงกันได้ ว่าเป้าหมายเหล่านี้จะบรรลุได้อย่างไรและมีบทบาทของแต่ละภาคส่วนอย่างไร ส่วนปัญหาประการที่สองคือ การขาดช่องทางการสื่อสารที่หลากหลายและทั่วถึง เทศบาลยังพึ่งพาช่องทางแบบดั้งเดิม เช่น การประชุมชี้แจงหรือเอกสารราชการ ซึ่งเข้าถึงเฉพาะกลุ่มประชาชนบางส่วน ทำให้คนรุ่นใหม่หรือผู้ที่อยู่ห่างไกลศูนย์กลางไม่รับรู้สาร วิสัยทัศน์อย่างทั่วถึง ขณะเดียวกันการใช้สื่อดิจิทัลยังไม่ถูกออกแบบให้มีความน่าสนใจหรือสอดคล้องกับ พฤติกรรมการสื่อสารของประชาชนในยุคปัจจุบัน และประการสุดท้ายคือ การมีส่วนร่วมของประชาชนใน กระบวนการสื่อสารวิสัยทัศน์ยังมีจำกัด ประชาชนจำนวนมากยังมองว่าวิสัยทัศน์เป็นเรื่องของ “เทศบาล” ไม่ใช่ “เรื่องของเรา” ทำให้ขาดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมและไม่เกิดพลังทางสังคมในการขับเคลื่อนร่วมกัน ดังนั้น การสื่อสารวิสัยทัศน์จึงต้องได้รับการปรับปรุงให้เป็นแบบมีส่วนร่วม (Participatory Communication) โดยเปิดพื้นที่ให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมออกแบบ และร่วมลงมือปฏิบัติ เพื่อให้วิสัยทัศน์ของเทศบาลคลองแวง กลายเป็นความจริง

จากเหตุผลดังกล่าว การวิจัย เรื่อง “การสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแวง จังหวัดสงขลา” เป็นการศึกษาที่เน้นสามมิติสำคัญ ได้แก่ กระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์ การออกแบบสารวิสัยทัศน์ และการใช้สื่อในการสื่อสารวิสัยทัศน์ การศึกษานี้ช่วยเปิดมุมมองใหม่ในการประยุกต์ใช้หลักการสื่อสารเชิงกลยุทธ์ (Strategic Communication) และการสร้างแบรนด์พื้นที่ (Place Branding) เพื่อให้วิสัยทัศน์ของเทศบาลมีพลังทางความคิดในการขับเคลื่อนการพัฒนา (Anholt, 2010) ในขณะเดียวกันการใช้สื่อในการสื่อสารวิสัยทัศน์ เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สะท้อนถึงประสิทธิภาพของการเผยแพร่ข้อมูล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแวง จังหวัดสงขลา
2. เพื่อศึกษาวิธีการออกแบบสารในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแวง จังหวัดสงขลา
3. เพื่อศึกษาการใช้สื่อในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแวง จังหวัดสงขลา

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งเป็นกระบวนการศึกษาที่มุ่งแสวงหาความเข้าใจเชิงลึกเกี่ยวกับประสบการณ์ ความคิด ความรู้สึก ทักษะคติ และมุมมองของผู้ให้ข้อมูลตามบริบทจริงอย่างรอบด้าน โดยใช้การสนทนาแบบเผชิญหน้าในลักษณะกึ่งโครงสร้าง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูลได้อธิบายเรื่องราวอย่างอิสระ มีการตั้งคำถามเชิงเปิด และการสื่อสารแบบสองทาง เพื่อให้ผู้วิจัยสามารถติดตามประเด็นที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนาได้อย่างต่อเนื่อง ข้อมูลที่ได้จึงเป็นข้อมูลเชิงลึกที่สะท้อนความหมายเชิงสังคม บริบท และกระบวนการคิดของมนุษย์อย่างแท้จริง เหมาะสำหรับการศึกษาปรากฏการณ์ที่มีความซับซ้อนและต้องการความเข้าใจเชิงคุณภาพเป็นสำคัญ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักจำนวน 31 คน แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ 1) ผู้บริหารจากฝ่ายการเมือง 3 คน 2) สมาชิกสภาเทศบาล 6 คน (3) ผู้บริหารฝ่ายข้าราชการประจำ 5 คน 4) คณะกรรมการชุมชน 5 คน 5) ประชาชน 6 คน และ 6) นักวิชาการสื่อสาร/นักวางแผนกลยุทธ์ 3 คน

วิธีการได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเฉพาะ คือมีบทบาท มีประสบการณ์ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นการวิจัย มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและมีบทบาทสำคัญในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับมีความลึก เชื่อมโยงเข้ากันได้ และสะท้อนภาพรวมของกระบวนการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นอย่างรอบด้าน

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งโครงสร้างเป็นเครื่องมือหลัก เนื่องจากเป็นวิธีการที่เอื้อต่อการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาวัตถุประสงค์ คำถามการวิจัย กรอบแนวคิดหรือทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นฐานในการกำหนดประเด็นคำถามให้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการศึกษา

2) กำหนดประเด็นคำถามหลัก (Key Themes) พร้อมจัดหมวดหมู่ให้ครอบคลุมมิติสำคัญ ออกแบบคำถามในลักษณะ “ปลายเปิด” (Open-ended Questions) ที่ไม่ขึ้นคำตอบ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้สัมภาษณ์สามารถแสดงความคิดเห็นและประสบการณ์ได้อย่างอิสระ จัดเรียงลำดับคำถามจากภาพรวมไปสู่ประเด็นเฉพาะเพื่อให้การสนทนาเป็นธรรมชาติและต่อเนื่อง

3) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หลังจากจัดทำร่างเครื่องมือผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์เสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาที่เกี่ยวข้องตรวจสอบความเหมาะสม ความครอบคลุม และความชัดเจนของถ้อยคำ พร้อมปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเพื่อเพิ่มความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา

4) ทดลองใช้เครื่องมือ (Try-out) ก่อนนำไปใช้จริง ควรมีการทดลองสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็กที่มีลักษณะคล้ายกับผู้ให้ข้อมูลจริง เพื่อทดสอบความเข้าใจในคำถาม ลำดับ

การถาม และเวลาที่ใช้ในการสัมภาษณ์ จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงเครื่องมือให้มีความชัดเจนและเหมาะสมยิ่งขึ้น

เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 กระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ มีประเด็นคำถามหลักดังต่อไปนี้

- 1) การจัดทำวิสัยทัศน์ของเทศบาล มีวิธีการวิเคราะห์ศักยภาพอย่างไร และมีศักยภาพด้านใด เพราะอะไร
- 2) การจัดทำวิสัยทัศน์ของเทศบาล มีวิธีการค้นหาอัตลักษณ์อย่างไร
- 3) การจัดทำวิสัยทัศน์ของเทศบาล มีวิธีการกำหนดปัญหาและความต้องการการพัฒนาของผู้มีส่วนได้เสียอย่างไร

ส่วนที่ 2 วิธีการออกแบบสารในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ มีประเด็นคำถามหลักดังต่อไปนี้

- 1) การจัดทำวิสัยทัศน์ของเทศบาล มีวิธีการกำหนดข้อความหลักอย่างไร
- 2) การจัดทำวิสัยทัศน์ของเทศบาล มีวิธีการกำหนดความหมายอย่างไร
- 3) การจัดทำวิสัยทัศน์ของเทศบาล มีวิธีการกำหนดมาตรฐานการใช้คำและวลีในการสื่อสารอย่างไร

ส่วนที่ 3 การใช้สื่อในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ มีประเด็นคำถามหลักดังต่อไปนี้

- 1) การจัดทำวิสัยทัศน์ของเทศบาล มีวิธีการใช้สื่อดั้งเดิมอะไรบ้าง และใช้สื่อเหล่านั้นอย่างไร
- 2) การจัดทำวิสัยทัศน์ของเทศบาล มีวิธีการใช้สื่อใหม่อะไรบ้าง และใช้สื่อเหล่านั้นอย่างไร

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

- 1) การกำหนดผู้ให้ข้อมูลหลัก คัดเลือกแบบเจาะจง คือเป็นบุคคลที่มีความรู้ประสบการณ์ และมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นที่ศึกษา

2) การออกแบบเครื่องมือการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจัดทำแนวคำถามสัมภาษณ์เชิงลึกในลักษณะกึ่งโครงสร้าง โดยกำหนดคำถามหลักและคำถามต่อยอด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ให้ข้อมูล

อธิบายประสบการณ์และความคิดเห็นได้อย่างอิสระ พร้อมตรวจสอบความชัดเจนของคำถาม ก่อนนำไปใช้จริง

3) การเตรียมความพร้อมและการนัดหมาย ผู้วิจัยติดต่อประสานงานเพื่อขออนุญาตสัมภาษณ์ อธิบายวัตถุประสงค์ ขอบเขตการวิจัย และขอความยินยอมในการบันทึกเสียงหรือจดบันทึก เพื่อสร้างความไว้วางใจและลดความกังวลของผู้ให้ข้อมูล

4) การดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ในบรรยากาศที่เป็นกันเอง ให้เกียรติ และเปิดกว้าง ใช้ทักษะการฟังอย่างตั้งใจ การตั้งคำถามต่อยอด และการสังเกตภาษากาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและลึกซึ้ง

5) การบันทึกและตรวจสอบข้อมูล ผู้วิจัยบันทึกเสียงและจดบันทึกภาคสนามทันทีหลังการสัมภาษณ์ จากนั้นถอดความข้อมูลอย่างละเอียด และตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการวิเคราะห์เชิงประเด็นในขั้นตอนต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงประเด็นอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการถอดความคำสัมภาษณ์จากไฟล์เสียงเป็นข้อความโดยคงถ้อยคำของผู้ให้ข้อมูลไว้ครบถ้วน จากนั้นอ่านบทวนหลายรอบเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมของข้อมูลและบริบทการสนทนา ขั้นตอนคือการกำหนดรหัสข้อมูล โดยคัดเลือกข้อความหรือเหตุการณ์ที่สะท้อนความหมายสำคัญและกำหนดรหัสสั้น ๆ เพื่อแทนสาระนั้น ๆ แล้วนำรหัสที่มีความหมายใกล้เคียงกันมาจัดกลุ่มเป็นหมวดหมู่ พัฒนาเป็นประเด็นย่อย และสังเคราะห์เป็นประเด็นหลักที่ครอบคลุมมากขึ้น ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสอดคล้องของประเด็นที่ได้โดยย้อนกลับไปพิจารณาข้อมูลต้นฉบับ เปรียบเทียบข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลหลายราย และพิจารณาความแตกต่างของมุมมองเพื่อเพิ่มความรอบด้าน สุดท้ายจึงเรียบเรียงและตีความเชิงลึก เชื่อมโยงกับบริบทและกรอบแนวคิดทางทฤษฎี เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่มีความชัดเจน เป็นระบบ และมีความน่าเชื่อถือทางวิชาการ

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อ ได้อย่างครบถ้วนและเป็นระบบ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษากระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะเป็น กระบวนการที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจนเชื่อมโยงกันตั้งแต่การวิเคราะห์ศักยภาพพื้นที่ การค้นหาอัตลักษณ์ ไปจนถึง การศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย

1) การวิเคราะห์ศักยภาพตำบล เริ่มจากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ทรัพยากรธรรมชาติ โครงสร้างพื้นฐาน และทรัพยากรมนุษย์ จากนั้นจึงวิเคราะห์เชิงลึกด้วย SWOT Analysis พบว่า จุดแข็งด้านชุมชนสัมพันธ์เหนียวแน่น วิถีเรียบง่าย ปลอดภัย มีวัฒนธรรมและโรงเรียนชุมชนที่เข้มแข็ง มีจุดอ่อน ด้านขยะสิ่งแวดล้อม และพื้นที่นันทนาการ โอกาสสำคัญคือศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม-นิเวศจากทะเลและทรัพยากรท้องถิ่น ส่วนอุปสรรคคือความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี

2) การค้นหาอัตลักษณ์ตำบล พบว่า คลองแงะมีอัตลักษณ์สำคัญ 3 ด้าน คือ ความน่าอยู่และความเป็นชุมชนอบอุ่น เมืองคู่กับการศึกษา และฐานวัฒนธรรม-ธรรมชาติ ควบคู่วิถีพอเพียง

3) การศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย พบว่า ปัญหาหลักแต่ละด้านสามารถนำไปผูกกับมิติของวิสัยทัศน์ เช่น ปัญหาสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยเชื่อมกับ “คลองแงะน่าอยู่” ปัญหาโอกาสทางการศึกษาเชื่อมกับ “คู่ การศึกษา” ปัญหาการมีส่วนร่วมเชื่อมกับ “ประชาชน เข้มแข็ง” ปัญหาการจัดการท่องเที่ยวเชื่อมกับ “แหล่งท่องเที่ยวดี วิถีพอเพียง”

จากนั้นสังเคราะห์รวมกันเป็นวิสัยทัศน์ “คลองแงะน่าอยู่ คู่การศึกษา ประชาชน เข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวดี วิถีพอเพียง” ที่ได้รับการรับรองในเวทีประชาคม และบรรจุเป็นวิสัยทัศน์ทางการของแผนพัฒนาท้องถิ่นตำบลคลองแงะต่อไป

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาวิธีการการออกแบบสารในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ตำบลคลองแงะ จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย พบว่า การออกแบบสารในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ เป็นกระบวนการสังเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ที่เชื่อมโยงตัวตนของพื้นที่ เป้าหมายการพัฒนา และความรู้สึกร่วมของประชาชนให้กลายเป็น “ข้อความหลัก” ที่ใช้เป็นเข็มทิศการพัฒนาในระยะยาว ผ่าน 3 มิติสำคัญ ดังนี้

1) การกำหนดข้อความหลัก พบว่า วิสัยทัศน์ “คลองแงะน่าอยู่ คู่การศึกษา ประชาชน เข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวดี วิถีพอเพียง” เป็นผลจากการออกแบบเนื้อหาที่อิงบริบทคลองแงะ

อย่างแท้จริง แต่ละช่วงคำสะท้อนมิติหลักของการพัฒนาท้องถิ่นอย่างครบถ้วน “คลองแวงน่ายู่” การพัฒนามุ่งที่คุณภาพชีวิตและสภาพแวดล้อมที่ดี “คูการศึกษา” เมืองและคนต้องเติบโตไปพร้อมกันบนฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต “ประชาชนเข้มแข็ง” เน้นบทบาททุนทางสังคมและพลังชุมชน ในฐานะเจ้าของการพัฒนา “แหล่งท่องเที่ยวดี” ชี้นำทิศทางการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นเพื่อสร้างเศรษฐกิจ ชุมชนอย่างมีคุณภาพ และ “วิถีพอเพียง” ทำหน้าที่เป็นฐานคุณค่าและกรอบจริยธรรมของการพัฒนาใน ภาพรวม

2) การกำหนดความหมายของข้อความหลัก พบว่า ข้อความทั้ง 5 ส่วนถูกตีความในเชิงยุทธศาสตร์ “คลองแวงน่ายู่” เชื่อมโยงกับความปลอดภัย ความสะอาด พื้นที่สีเขียว และบริการสาธารณะที่มีคุณภาพ “คูการศึกษา” ทุคนนโยบายต้องคิดถึงการพัฒนาค้น ทักชะ ชีวิต และทุนมนุษย์ไปพร้อมกับโครงสร้างเมือง “ประชาชนเข้มแข็ง” เชื่อมกับการมีกลไกชุมชน การรวมกลุ่ม อาชีพ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ และการเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา “แหล่งท่องเที่ยวดี” สะท้อนโจทย์การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม-ธรรมชาติอย่างมีมาตรฐาน ไม่ทำลายอัตลักษณ์ และสร้างรายได้กลับสู่ชุมชน ส่วน “วิถีพอเพียง” ถูกใช้เป็นกรอบคิดกำกับไม่ให้เกิดพัฒนามุ่งเน้นแต่การเติบโตทางเศรษฐกิจจนละเลยสมดุลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

3) การกำหนดมาตรฐานการใช้คำและวลี เทศบาลได้พัฒนาหลักเกณฑ์ร่วมเพื่อให้ทุกหน่วยงานสื่อสารวิสัยทัศน์ไปในทิศทางเดียวกัน เน้นความชัดเจนของความหมาย ลดการตีความคลาดเคลื่อน ยึดโยงกับอัตลักษณ์พื้นที่ กระชับและจำง่าย และมีความเป็นไปได้ในการแปลงคำในวิสัยทัศน์ไปสู่ยุทธศาสตร์และโครงการจริง

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาการใช้สื่อในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแวง จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัย พบว่า การใช้สื่อในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแวง เทศบาลใช้ทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ควบคู่กันอย่างเป็นระบบ เพื่อให้วิสัยทัศน์ “คลองแวงน่ายู่ คูการศึกษา ประชาชนเข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวดี วิถีพอเพียง” ไม่เป็นเพียงคำขวัญเชิงนามธรรม แต่กลายเป็นภาพอนาคตร่วมที่ประชาชนเข้าใจ เข้าถึง และลงมือร่วมกันขับเคลื่อนจริงในพื้นที่

1) สื่อดั้งเดิม พบว่า เทศบาลตำบลคลองแวง มีการใช้สื่อดั้งเดิม ดังนี้ 1) การจัดประชุมชี้แจง ทำให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าถึงความหมายและเจตนารมณ์ของวิสัยทัศน์ เปิดโอกาสให้ซักถาม แสดงความคิดเห็น และสะท้อนข้อกังวล ทำให้การตีความวิสัยทัศน์เป็น

ความเข้าใจร่วมของทุกภาคส่วน 2) สื่อกิจกรรมระดมความคิด ทำหน้าที่เสริมให้วิสัยทัศน์ “มีชีวิต” มากยิ่งขึ้น ผ่านเครื่องมืออย่างกระดานความคิด แผนที่ความคิด และการตั้งคำถามเชิงลึก ให้ประชาชนร่วมกันนิยามความหมายของแต่ละองค์ประกอบของวิสัยทัศน์จากประสบการณ์จริงของตนเอง 3) สื่อบุคคล โดยผู้นำชุมชน เช่น ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำศาสนา อสม. และแกนนำกลุ่มอาชีพ ที่สามารถแปลงวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับสภาพของแต่ละหมู่บ้านได้อย่างเหมาะสม พร้อมทั้งมีบทบาทในการระดมความร่วมมือและสะท้อนปัญหา ความต้องการกลับสู่เทศบาล ทำให้การขับเคลื่อนวิสัยทัศน์มีทั้งพลังจากฐานล่างและข้อมูลย้อนกลับที่แม่นยำ และ 4) เสียงตามสายเป็นสื่อดั้งเดิมที่ยังมีประสิทธิภาพสูงในคลองแวง โดยเฉพาะกลุ่มที่ไม่เข้าถึงสื่อดิจิทัล เสียงตามสายช่วยสื่อสารวิสัยทัศน์และเชื่อมโยงกับกิจกรรมประจำวันของชุมชน เช่น การชวนร่วมกิจกรรมทำความสะอาด การอบรมอาชีพ งานประเพณี หรือการส่งเสริมวิถีพอเพียง ด้วยภาษาที่เรียบง่าย เป็นกันเอง และออกอากาศสม่ำเสมอ ทำให้ประชาชนค่อย ๆ ซึมซับแนวคิดของวิสัยทัศน์ในชีวิตประจำวัน

2) สื่อใหม่ พบว่า เทศบาลคลองแวงมีการใช้สื่อใหม่ ดังนี้ 1) เว็บไซต์ของเทศบาล ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางข้อมูลทางการเกี่ยวกับวิสัยทัศน์และแผนพัฒนา นำเสนอทั้งข้อความ อินโฟกราฟิก วิดีโอ และข้อมูลอัปเดตต่าง ๆ 2) สื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก และไลน์ OA ช่วยขยายการรับรู้วิสัยทัศน์อย่างรวดเร็วและทั่วถึง ผ่านเนื้อหาหลากหลายรูปแบบ ทั้งโพสต์สั้น อินโฟกราฟิก วิดีโอสั้น ไลฟ์สด และการรายงานความก้าวหน้าโครงการแบบเรียลไทม์ เปิดพื้นที่ให้ประชาชนแสดงความคิดเห็น เสนอไอเดีย และแลกเปลี่ยนมุมมอง ทำให้เกิดชุมชนออนไลน์ที่มีเป้าหมายร่วมกันในการผลักดันวิสัยทัศน์ของตำบล

อภิปรายผล

1) วัตถุประสงค์ที่ 1 กระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแวง จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น “คลองแวงน่าอยู่ คู่การศึกษา ประชาชนเข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวดี วิถีพอเพียง” ของเทศบาลตำบลคลองแวงเป็นกระบวนการที่มีลำดับขั้นตอนชัดเจน เริ่มจากการวิเคราะห์ศักยภาพ การค้นหาอัตลักษณ์ และการศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้เสีย สังเคราะห์ เป็นวิสัยทัศน์ร่วมของชุมชน กระบวนการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิด community visioning และงานของ Shipley

(2002) ที่ย้าว่า visioning ที่มีพลังต้องเปิดพื้นที่ให้ประชาชนหลากหลายมีเสียง และต้องเป็นกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม มีใช้กิจกรรมเชิงสัญลักษณ์เพียงครั้งเดียว เช่นเดียวกับ Dixon et al. (2018) และ Pelling et al. (2023) ที่ชี้ให้เห็นว่า “city visioning” และ “normative future visioning” ที่ประสบความสำเร็จ มักออกแบบเป็นกระบวนการโต้ตอบต่อเนื่อง ใช้เวทีเชิงปฏิบัติการและการเจรจาทางสังคมเพื่อสร้างภาพอนาคตร่วมกัน และสอดคล้องกับการศึกษาของ มณี ศรีสมุทร และคณะ (2567) ที่ศึกษาการสื่อสารวิสัยทัศน์ของเทศบาลเมืองเขารูปช้าง พบว่า ข้อเสนอของงาน คือควรเพิ่มกระบวนการมีส่วนร่วม โฟกัสประชาคม การสำรวจความคิดเห็น และช่องทางดิจิทัล ซึ่งกรณี คลองแงะได้ “ขยับจากข้อเสนอเชิงหลักการ ไปสู่การปฏิบัติจริง” ผ่านการจัดเวทีประชาคมแยกตามกลุ่ม การใช้เครื่องมือวิเคราะห์ปัญหากับชุมชน และการผูกปัญหาเข้ากับแต่ละองค์ประกอบของวิสัยทัศน์อย่างเป็นระบบ สะท้อน “มาตรฐานใหม่” ของการกำหนดวิสัยทัศน์ท้องถิ่นในไทยที่ขยับเข้าใกล้กรอบคตินานาชาติเรื่องการมีส่วนร่วมและการสร้างความชอบธรรมของแผนพัฒนา

2) วัตถุประสงค์ที่ 2 วิธีการออกแบบสารในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ จังหวัดสงขลา

ผลวิจัยบ่งชี้ว่า วิธีการออกแบบสารในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแงะ เป็นการสังเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ โดยกำหนด “ข้อความหลัก” 5 ช่วงคำ ที่ผูกกับมิติคุณภาพชีวิต การศึกษา ทนทางสังคม เศรษฐกิจฐานราก และคุณค่าเชิงพอเพียง พร้อมทั้งกำหนดความหมายเชิงยุทธศาสตร์และมาตรฐานการใช้คำในองค์กรให้ชัดเจน สอดคล้องกับข้อสังเคราะห์ของ Shipley (2002) ที่เสนอว่า community vision ควรแปลแนวคิดพัฒนาให้เป็นคำและภาพที่เข้าใจง่าย ผ่าน คำขวัญ แผนวิสัยทัศน์หรือภาพเล่าเรื่อง เพื่อสร้างจินตนาการร่วม ในขณะที่กรอบ Normative Future Visioning (Pelling et al., 2023) เน้นการใช้ถ้อยคำ-ภาพ-สัญลักษณ์ที่กลุ่มหลากหลายร่วมกันสร้าง สอดคล้องกับการศึกษาของ เอกรัตน์ คำสิงห์ (2566) ที่ชี้ว่า เนื้อหาสื่อสารที่ประชาชนยอมรับควรมีลักษณะ กระชับ โดดเด่น แสดงผลลัพธ์จับต้องได้ และใช้การเล่าเรื่อง กรณีคลองแงะมีการ “ฝังมิติผลลัพธ์และเรื่องเล่า” อยู่ในแต่ละช่วงคำของวิสัยทัศน์ เช่น “ประชาชนเข้มแข็ง” ถูกเชื่อมกับกลไกชุมชน การรวมกลุ่มอาชีพ การมีส่วนร่วมตัดสินใจ ซึ่งล้วนเป็น “เรื่องเล่าและผลลัพธ์ที่คาดหวัง” มากกว่าจะเป็นคำเชิงนามธรรมลอยตัว

3) วัตถุประสงค์ที่ 3 การใช้สื่อในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแวง จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า การใช้สื่อในการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแวง ใช้ทั้งสื่อดั้งเดิม โดยประชุมชี้แจง เวทีประชาคม สื่อบุคคล เสียงตามสาย และสื่อใหม่ ประเภทเว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ไลน์ OA อย่างบูรณาการ เพื่อแปลงวิสัยทัศน์ให้เป็น “ภาพอนาคตร่วม” ที่มีชีวิตและตรวจสอบได้ สอดคล้องกับข้อเสนอในการศึกษาของมณี ศรีสมุทร และคณะ (2567) ซึ่งพบว่าเทศบาลเมืองเขารูปช้างยังเน้นสื่อดั้งเดิมและสื่อราชการเป็นหลัก การเข้าถึงกลุ่มเยาวชนและผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมีจำกัด และเสนอให้จัดทำแผนสื่อสารแบบบูรณาการ ในขณะที่ผลงานของ เอกรัตน์ คำสิงห์ (2566) ยังชี้ว่าการใช้สื่อผสมของเทศบาลทำก่อนแม้ครอบคลุมทั้งป้าย วิทยุชุมชน และ เฟซบุ๊ก ไลน์ แต่ยังขาดแผนวิเคราะห์ผู้ชมและความต่อเนื่องเชิงกลยุทธ์ ข้อเสนอให้ออกแบบปฏิทินการสื่อสารและประยุกต์เนื้อหาเดียวให้สอดคล้องแต่ละแพลตฟอร์ม นอกจากนี้จะเห็นว่าการใช้เวทีประชาคม กิจกรรมระดมความคิด และสื่อดิจิทัลในคลองแวง มีทิศทางสอดคล้องกับ Dixon et al. (2018) ที่เน้นให้วิสัยทัศน์เมืองกลายเป็น “แพลตฟอร์มการสื่อสาร” ผ่าน Urban Room และสื่อภาพ และเรื่องเล่า รวมทั้งสอดคล้องกับ Pelling et al. (2023) ที่ใช้เทคนิคสื่อสาร สร้างสรรค์ เช่น การวาดแผนที่อนาคตและการเขียนคำขวัญร่วม ทำให้วิสัยทัศน์ไม่ใช่เพียงเอกสาร แต่เป็น กระบวนการสื่อสารย้อนกลับระหว่างเทศบาลกับชุมชน โดยภาพรวม ผลการวิจัยกรณีเทศบาลตำบลคลองแวง “ยืนยัน ต่อยอด และขยาย”

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัยนี้ เป็นการนำหลัก VISIOV PLUS คือ V – Vision Clarity การสื่อสารวิสัยทัศน์ต้องชัดเจน กระชับ และเข้าใจง่าย I – Integration การสื่อสารต้องบูรณาการทุกภาคส่วนให้รับรู้และขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ไปในทิศทางเดียวกัน S – Stakeholder Engagement การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีส่วนร่วม I – Inspiration Message การใช้ถ้อยคำที่สร้างแรงบันดาลใจ เชื่อมโยงความหวัง ความฝัน และคุณค่าของชุมชน O – Open Communication การสื่อสารวิสัยทัศน์ต้องเปิดเผย โปร่งใส N – Narratives for Local Future การเล่าเรื่องอนาคตท้องถิ่นผ่านตัวอย่างจริง เรื่องราวใกล้ตัว และประสบการณ์ของคนในพื้นที่ P – Public-Centered การสื่อสารต้องยึดประชาชนเป็น

ศูนย์กลาง L – Local Identity วิสัยทัศน์ควรเชื่อมโยงกับอัตลักษณ์ ประวัติศาสตร์ และทุนทางวัฒนธรรมของท้องถิ่น U – Unity Building การสื่อสารวิสัยทัศน์ต้องมุ่งสร้างความสามัคคี และ S – Strategic Action วิสัยทัศน์ต้องเชื่อมโยงกับแผนงานและการปฏิบัติที่ชัดเจน มาประยุกต์ใช้ทำให้เห็นว่า การสื่อสารวิสัยทัศน์ที่มีพลังต้องเริ่มจากความชัดเจนของภาพอนาคตคล่องแ่งที่ประชาชน “เห็นและรู้สึกได้” ผ่านประเด็นน่าอยู่และการศึกษา จากนั้นต้องบูรณาการทุกภาคส่วน ทั้งโรงเรียน ผู้นำชุมชน กลุ่มอาชีพ และภาคประชาชน ให้เป็นพลังเดียวกัน การเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเล่าเรื่องคล่องแ่งของตนเอง ทำให้วิสัยทัศน์ไม่ใช่ขององค์กร แต่เป็นของชุมชนร่วมกัน การใช้เรื่องเล่าเกี่ยวกับความเข้มแข็งของประชาชน การท่องเที่ยวชุมชน และวิถีพอเพียง ช่วยเปลี่ยนวิสัยทัศน์จากนามธรรมเป็นประสบการณ์ใกล้ตัว ขณะเดียวกัน การสื่อสารอย่างโปร่งใสและต่อเนื่องทำให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นและพร้อมสนับสนุนการพัฒนาในระยะยาว ข้อสรุปสำคัญคือ วิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นจะมีพลังได้จริงเมื่อการสื่อสารทำหน้าที่เชื่อม “ความคิดของผู้นำ” เข้ากับ “ชีวิตจริงของประชาชน” จนเกิดความเป็นเจ้าของร่วมในการพัฒนาคล่องแ่ง ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 แสดงการสื่อสารวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลคลองแ่ง จังหวัดสงขลา

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัย พบว่า กระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบล คลองแงะ จังหวัดสงขลา เป็นการดำเนินการที่มีลำดับขั้นชัดเจน โดยเริ่มจากการวิเคราะห์ ศักยภาพตำบล ด้วยข้อมูลประชากร เศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ทรัพยากรธรรมชาติ และ โครงสร้างพื้นฐาน ร่วมกับการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และภาวะคุกคาม ควบคู่กับการ รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผ่านเวทีประชาคมและกลุ่มสนทนา เทศบาลใช้ทั้งสื่อดั้งเดิมและสื่อใหม่ควบคู่กันอย่างเป็นระบบ มีการจัดการประชุมชี้แจงและเวที ระดมความคิดช่วยสร้างความเข้าใจและการมีส่วนร่วมเชิงลึก ก่อนจะสังเคราะห์ศักยภาพ อัตลักษณ์ ปัญหา และความต้องการ โดยกำหนด “ข้อความหลัก” 5 ช่วงคำที่เชื่อมโยงกับมิติ คุณภาพชีวิต การศึกษา พันทาสังคม เศรษฐกิจฐานราก และคุณค่าเชิงพอเพียง แต่ละข้อ ความถูกต้องความในเชิงยุทธศาสตร์และกำหนดมาตรฐานการใช้คำและวลีร่วมกันทั้งองค์กร ให้มีความหมายชัดเจน กระชับ จำง่าย สอดคล้องอัตลักษณ์พื้นที่และสามารถแปลงไปสู่ยุทธศาสตร์ และโครงการปฏิบัติได้จริง กลายเป็นวิสัยทัศน์ “คลองแงะน่าอยู่ คู่การศึกษา ประชาชนเข้มแข็ง แหล่งท่องเที่ยวดี วิถีพอเพียง” ที่สะท้อนทั้งตัวตนและโจทย์การพัฒนา และได้รับการรับรอง อย่างเป็นทางการในแผนพัฒนาท้องถิ่น **ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย** จากผลการวิจัยดังกล่าว ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับต่าง ๆ ควรกำหนดกระบวนการ กำหนดวิสัยทัศน์แบบมีส่วนร่วมเป็นหลักการในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น มีการสื่อสาร วิสัยทัศน์เชิงยุทธศาสตร์ระดับเทศบาล สนับสนุนการสื่อสารแบบบูรณาการสื่อดั้งเดิมและสื่อ ใหม่ และพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายผู้นำชุมชนด้านการสื่อสารวิสัยทัศน์ โดยเน้น ทักษะการออกแบบสาร การเล่าเรื่องชุมชน การใช้สื่อดิจิทัล และการจัดเวทีมีส่วนร่วม เพื่อให้ การสื่อสารวิสัยทัศน์กลายเป็นสมรรถนะหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น **ข้อเสนอแนะการ วิจัยครั้งต่อไป** การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการสื่อสารวิสัยทัศน์การ พัฒนาท้องถิ่นระหว่างเทศบาล เช่น รูปแบบกระบวนการกำหนดและสื่อสารวิสัยทัศน์ การมี ส่วนร่วม การออกแบบสาร การใช้สื่อของเทศบาลที่มีขนาดและบริบทต่างกัน นอกจากนี้ควร ศึกษาผลลัพธ์ของการสื่อสารวิสัยทัศน์ต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมประชาชน เพื่อตรวจสอบว่าการสื่อสารวิสัยทัศน์ผ่านสื่อดั้งเดิม-สื่อใหม่ ส่งผลต่อการรับรู้ ความเข้าใจ การ ยอมรับวิสัยทัศน์ และการมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาของประชาชน และศึกษาวิจัยเชิง ปฏิบัติการเรื่องการพัฒนาแพลตฟอร์มและสื่อสร้างสรรค์เพื่อสื่อสารวิสัยทัศน์ท้องถิ่น เพื่อ

ทดลองการออกแบบและใช้สื่อ/กิจกรรมสร้างสรรค์ใหม่ ๆ เช่น แพลตฟอร์มออนไลน์เล่าเรื่อง
วิสัยทัศน์ อินโฟกราฟิกเชิงมีส่วนร่วม เกม/กิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน หรือ “ห้อง
วิสัยทัศน์ตำบล” (local vision room)

เอกสารอ้างอิง

- มณี ศรีสมุทร และคณะ. (2024). การสื่อสารวิสัยทัศน์และนโยบายการพัฒนาเทศบาลเมืองเขารูปช้าง จังหวัดสงขลา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(10), 229–241.
- เอกรัตน์ คำสิงห์. (2563) กลยุทธ์การใช้สื่อในการสื่อสารผลงานของนายกเทศมนตรีตำบลท่าก๊อ อำเภอบางบาล จังหวัดสุพรรณบุรี. ใน *วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- Anholt, S. (2010). *Places: Identity, Image and Reputation*. New York: Palgrave Macmillan.
- McQuail, D. (2010). *McQuail's Mass Communication Theory*. (6th ed.). London: Sage.
- Dixon, T., Montgomery, J., Horton-Baker, N., & Farrelly, L. (2018). Using urban foresight techniques in city visioning: Lessons from the Reading 2050 vision. *Local Economy*, 3(8), 777–799.
- Pelling, M., Ajanovic, A., Linnerooth-Bayer, J., Lang, A., Matysek, M., & others. (2023). Normative future visioning for city resilience and development. *Climate and Development*, 16(4).
- Shipley, R. (2002). Visioning in planning: Is the practice based on sound theory? *Environment and Planning A*, 34(1), 7–22.